

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 17, 1927. — SREDA, 17. AVGUSTA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

Nemški avijatiki niso obupali.

TEKOM PAR DNI BODO OBNOVILI POSKUSE ZA ZOPETNI POLET

Nemški Junker aeroplan Bremen, ki se je že nahajal na poti proti Ameriki, se je moral vrniti domov po 22 ur trajajoči zračni bitki. — Dospel je do zapadne Irske, nakar se je vrnil. — Zadel je na neprodarno meglo in viharje.

DESSAU, Nemčija, 16. avgusta. — S povratkom Junkerjevega monoplana Bremena v Dessau včeraj popoldne ob polpetih in z opustom poleta preko Atlantika, potem ko je dospel aeroplan na zapadno obal Irske, so bila zdrobljena upanja Nemčije, da bo prvačila v poletih Atlantika v zapadno smer, vsaj za nekaj časa.

Zopet sta bila dva junaška letalca, kot v slučaju posestrimske zračne ladje Evropa, prisiljena vkloniti se božanstvu vremena.

Nasprotni vetrovi, povsem nepričakovani v vremenskih poročilih, so zavlekli napredek aeroplana do takega obsega, da je napravil komaj po 60 milj na uro, in motor, ki se je moral boriti proti viharju, je porabil toliko goriva, da bi bilo naravnost nemogoče dospeti do ameriške celine, še predno bi bila zaloga kuriva izčrpana. Pilota Koehl in Loose sta vsled tega opustila polet.

Skozi neprodirano temo noči je hitel aeroplan proti cilju, sedaj skozi gosto meglo in sedaj skozi nevihte. Včeraj ob jutranji zori je preletel aeroplan komaj 600 milj v desetih urah, in sila viharja je postajala vedno večja. Zapustili so obal Irske kmalu po sedmi uri, trdni v svojem sklepu, da se ne vrnejo, dokler bodo imeli le še senco prilike, da dosežejo svoj cilj.

Kalkulacije glede porabe goriva na poletu letalca pred mrzlo dejstvo, da bi bil naravnost blazno nadaljevati s poletom. Z naglico, s katero sta vozila, je bil New York oddaljen še celih 55 ur, dočim bi trajale zaloge kuriva le še 45 ur.

Potom medsebojnega dogovora pa sta avijatika obrnila aeroplan ter se padala na pot proti svojemu domačemu pristanišču Dessau. Ker sta imela tedaj veter za hrbtom, sta hitreje napredovala ter sta pristala včeraj popoldne, po 22 urah izza časa, ko sta odletela.

Dasiravno je nemški narod razočaran vspricho slabe sreče obeh avijatikov, proslavlja vendar njuno previdnost, ko sta priznala poraz vspricho nemogoče naloge.

Pilota sta bila v velikih skrbih glede "Evrope", ker nista vedela, da je bil ta aeroplan prisiljen opustiti svoj poskus že šest ur po odletu.

Vsi štirje piloti in dva potnika izjavljajo sedaj, da bodo v par dneh zopet vzpizorili poskus, kakor hitro bodo to dovoljevale vremenske razmere.

RAVNANJE REPUBLIKE ČILE S KOMUNISTI IN RADIKALCI

Radikalci iz republike Čile so bili poslani na osamljen otok, kjer lahko preiskusijo svoje teorije. — Deportirani se pa ne smejo vrniti v republiko. — Prepuščeni so samim sebi.

SANTIAGO, Čile, 16. avgusta. — Nova vlada republike Čile ima izvrsten način, kako iznebiti se preveč glasnih radikalcev. Pošlje jih na 500 milj oddaljeni otok ter jim namigne, da je pot nazaj precej dolga.

To je vse. Radikalci so dobili svoj lastni majhni otok ter lahko razvijajo tak sistem organizacije kot ga hočejo. Edini pogoj je, da ne umore nobenega paznika.

Človek mora nehoti pripisovati smisel za humor novemu administratorju republike, predsedniku Ibanezu, ko je rekel o teh radikalcih: — Bili so tako energični s svojimi obsodbami glede družbe, ki jih je prehranjala, da niti malo ne dvomim, da bodo pokazali isto energijo, ko bodo morali preskrbeti sami sebi domove in hrano.

To je bil kratek odgovor predsednika na vprašanja delavskih unij, kakšne odredbe bo uveljavil za vzdržanje deportirancev.

Komunisti, ki so bili deportirani na osamljen otok, bodo mogoče ustanovili komunistično državo, v kateri se bodo lahko nastanili radikalci iz celega sveta, daleč proč od kapitalistične družbe, katero tako sovražijo.

Oni, ki se nahajajo že sedaj na otoku, ki se imenuje Mas Afuera ali najbolj oddaljeni otok v Juan Fernandez skupini, so bili voditelji fakejke, ki je vznemirjala prejšnjega predsednika Alessandrija ter ga je končno dovela do njegovega padea. Ko je nastopil predsednik Ibanez, je našel srčeno gnezdo že pripravljeno.

— Mene ne bodo motili, — je rekel in deportacije so se takoj pričele.

Njegova vlada je polovila veliko število najbolj aktivnih komunistov in delavskih agitatorjev ter jih povabila na daljše potovanje. Skupina je obstajala iz I. W. W. voditeljev, ki so organizirali gibanja proti zemljiškim posestnikom, narhistov tipa Amador, Trevino, Traslavina, parlo-agitatorjev ter ekstremistov v strokovnih zvezah.

Ta gospoda je bila na njih skrajno neprosto voljnem potovanju proti otoku Mas Afuera, še predno so imeli njih prijatelji in pristaki priliko, da jim priskočijo na pomoč.

Otok ima le eno mesto, kjer je mogoče ustanoviti kolonijo. To mesto se nahaja v bližini izliva neke reke in par poslopij se je postavilo tam pred leti, za obrežno in carinsko stražo. Mas Afuera ima zmerno podnebje in obilno deževje omogoča poljedelstvo. Otok ima obsežne gozdove, ki niso bili še preiskani.

Čilenska vlada je obljubila, da bo gledala na to, da ne bodo trpeli ti deportirani nobenega dejanskega pomanjkanja. Dobivali bodo pomoč, dokler se ne bodo mogli osamosvojiti. Vlada jim je dala na razpolago zdravstvenega izvedenca, zdravnika in agronomskega inženirja. Ob istem času pa se je uveljavilo vse potrebno, da se prepreči beg izgnancev.

Edini v skupini Juan Fernandez, ki obsega tudi otok, ki je postal slaven vsled znane povesti Robinson Crusoe, je otok Mas Afuera brez vsake tradicije. Prav do danes niso poznali, da je bil na otoku pred leti, ko je bil uveljavljen, ljuba pogodba med Albanijo in Italijo, je vladalo napeto razmerje med Jugoslavijo in Italijo.

RAZKROJ NANKING. VLADE

Nacionalistična vlada v Nankingu se je popolnoma razbila. — General Feng Juhsiang skuša sedaj zbrati nacionalistične armade.

ŠANGHAJ, Kitajska, 16. avg. Potom vlade v Nankingu po resignaciji in begu generala Čang Kaj Šeka je prišel s tako nenadnostjo, da je razburil celo Kitajsko.

Petnajst članov centralnega izvrševalnega komiteja Kuomintang ali nacionalistične stranke, resnične vlade ter vrhovne nadzorne oblasti, je skupno resigniralo. Minister za zunanje zadeve, dr. Vu, je istotako odstopil s svojega mesta in njegovemu vzgledu sledi lahko vsaki trenutek nadaljnji ministri. Člani izvrševalnega komiteja ter ministri so se vsi podali v Šanghaj.

Kuomintang je popolnoma demoraliziran in položaj prihaja vedno bolj in bolj v roke militaristov. General Li Čung je začel preseljevanje, katero je zapustil Čang Kaj Šek. Ob istem času pa se tuji poročila, da se je vzpizorilo številne napore, da se združi sila Hankova in Nankinga.

Medtem ko prodira maršal Sun Čuan Fang s svojimi severnimi četami proti Nankingu, skuša maršal Feng Juhsiang, ki je bil doslej znan kot "krščanski" general, združiti južne sile pod svojim vrhovnim poveljstvom.

Centralni izvrševalni komitej v Nankingu je odklonil večerj povabilo generala Fenga na konferenco, na kateri naj bi se razpravljalo o združenju sil Hankov in Nankinga.

Zlomil si je tilnik pri skoku v vodo.

LONG BEACH, 16. avgusta. — Lastnik kavarne John Wagner je umrl včeraj zvečer v Monmouth Memorial bolnici, potem ko si je predvčeršnjim zlomil tilnik, ko je skočil pri Keansburg v plitvo vodo.

Solidarna stavka uspešna.

MINNEAPOLIS, 16. avgusta. Solidarno stavko so včeraj uspešno zaključili strokovni uradniki in poslovodje Minneapolis avditorija.

Električarji in mizarji so prenehali z delom, potem ko je vodstvo avditorija odpustilo čistilca. Tekom pogajanj je sklenilo vodstvo zopet sprejeti moža v službo.

IZ ŽIVLJENJA E. H. GARYJA

Sodnik Gary, znani načelnik jeklar, trupa se je stalno upiral vsem izboljšanjem položaja delavcev.

Pokojni sodnik Gary, resnični voditelj jeklarskega trupa ni hotel dati prostovoljno iz svojih rok vaje mogoče vlade, kateri je načeloval. Pogosto se je že poročalo, da bo Gary odločil svoj urad ter imenoval naslednika, a vsa ta poročila so takoj zanikala.

Gary je bil tipičen ameriški biznesman, čeprav je izšel iz sodniškega stanu ter ni imel pred svojim imenovanjem v nadzorni svet Steel korporacije nikakih izkušenj v trgovekm življenju. Ker pa se tujakšnji mladini, neglede na stan, katerega si človek izbere, vedno vtepa v glavo, naj uravna vse svoje delovanje s trgovekm stališčem ter ga tudi ceni po tem, je povsem naravno, da se je tudi ta bivši sodnik hitro ušel v svoj novi delokrog, ki je seveda neizmerno bolj dobičkanosen kot je bil njegov prejšnji. Ker domnevajo, da bo njegov naslednik prejšnji guvern Miller, reakcionar in korporacijski odvetnik, kaže to jasno, iz kakšnih virov črpa težka industrija svoje najbolj zanesljive uradnike.

Gary je bil povsem naravno brezobzirni zastopnik velekapitalističnih podjetniških interesov. Plačeval je delavcem tako nizke mezde kot je le bilo mogoče. Obdržal je sedemurni delavni teden in dvanajsturni delavni dan toliko časa, dokler ni bila vlada Zdr. držav prisiljena izvesti nanj majhen pritisk, šele nakar je uvedel deseturni delavni dan ter šestdnevni teden. Še danes dela več kot 35 odstotkov neizkušenih delavcev po deset ur na dan, in osemurni delavnik velja le za izučene delavce.

Gary je bil seveda tudi neizprosni sovražnik unije.

Boj proti premogarnem z aretacijami.

ST. CLAIRSVILLE, O., 16. avg. Deset pristašev stavkujočih premogarjev je bilo stavljenih včeraj pod jamščino pod \$1000 na temlju obdolžitve, da so pozivljali na upor in zločinski napad. Vsi aretirani so izjavili, da niso krivi ter bodo zaslišani v petek.

COLUMBUS, O., 16. avgusta. — Zvezno okrajno sodišče je izdalo včeraj ustavno povelje proti premogarnem, v katerem se prepoveduje "nadlegovanje" skebov ali stavkazarov. Premogarske družbe hočejo pričeti z obratovanjem v štirih rovih Ohija.

mož, ki niso zadovoljni s sedanjim stanjem stvari. V njih rokah počiva v gotovnem osira tudi bodočnost njih doktrine.

OBDOLEŽITVE PROTI MADŽARSKI

Politični inštitut v Williamstown se bavi z obdolžitvami, dvignjenimi proti sedanjemu režimu na Madžarskem. — Madžarska vlada je fevdalno fašistovska. — Zatiranje časopisja.

WILLAMSTOWN, Mass., 16. avgusta. — Sedanja vlada na Madžarskem je označil včeraj profesor Oskar Jaszi z Oberlin College-a, nekdanji madžarski minister, kot fevdalno fašistovski sistem, ki izroča narod nasiljem oborožene oligarhije ter ogroža sporazum Evrope.

Pod hortizmom, kot je označil govornik madžarsko diktaturo, se zatira časopisje, sodišča lajkov so v političnih slučajih razveljavljana in kritiziranje vlade je kaznovano z ječo. Čital je tudi madžarski vladi, da pospešuje v neizmerno večji meri antisemitizem kot kaka druga država in da po netančnem načrtu goji militarizem s tem, da je podvržena mladina pol krinko "telesne kulture" prisilnemu vojaškemu vežanju.

V prav posebni luči je skušal Andrej Popovici, tajnik romunskega poslanstva, predstaviti Romunsko. Dočim je profesor Henry Spencer z državnega vsučilišča v Ohiju, pred kratkim označil romunsko vlado "kot kvalificirano diktaturo", je trdil včeraj Popovici, da služi lahko Romunsko kot vzgled demokratične države, ki ni postala nikdar plen kake diktatorske odredbe svoje vlade. Trdil je, da ni v njegovi deželi nikdar protisemitskih izgovorov ter se je nadalje skliceval tudi na ravnanje z narodnostnimi manjšinami.

Mlada letalka ubita.

YOUNGSTOWN, 16. avgusta. 35 let stara letalka Gladys Roy, ki je v svojemu drzini poleti vzbudila pozornost, je postala včeraj žrtev svojega nevarnega poklica, ko je bila od propeleja nekake letala tako močno ranjena, da je kmalu pozneje izdihnila.

Nesreča se je pripetila na Watson letalnem polju, ko je mlada letalka plezala na letalo, da se da slikati.

Njena največja želja je bila polet iz New Yorka v Rim, za katerega je najela poročnika Snyderja kot svojega spremljevalca. Svoj čas je tudi uveljavila rekord v skokih iz aeroplana, ko se je spuстила na tla iz višine 16,000 čevljev s pomočjo padalne priprave.

Cenzura nad poročili glede samomorov.

CARIGRAD, Turčija, 16. avg. Vspricho vedno bolj naraščajočega števila samomorov, posebno med mladimi dijaki, je dal novi politijski načelnik Šerif bej časopisju navodila, naj poročila glede slučajev samomorov le najbolj potrebuje.

SANJE INKOV SO SE RAZBLINILE

Sanje vstaških Inkov so popolnoma izginile vspricho modernega orožja vojaštva Bolivije. Njih prače in gorjače se ne morejo meriti s puškami.

LA PAZ, Bolivija, 16. avgusta. Sanje o novem cesarstvu Inkov, ki je bilo baje cilj Indijancev, ki so se uprli v različnih delih Bolivije, so pričele izginjati včeraj, ko so čete, opremljene z vojnimi pravami, navalile na vstaške tolpe.

Ena divizija vojakov je bila poslana v akcijo, in vlada pravi, da se ji je posrečilo pomiriti gotove sekejske dežele. Ko bo preostali del čete, določen za kampanjo, dospel na določena mesta, izjavlja vlada, da bo spravljen položaj kaj hitro pod popolno kontrolo.

Ker se niso hoteli Indijanci v departamentu La Paz pridružiti gibanju, so izgubili Inki svoje glavno upanje na uspeh in če je resnična trditev vlade, da je nevarnost vstaje v La Paz končana, potem je najbrž le še vprašanje časa, ko bodo podjarmljeni razočarani domačini v bolj oddaljenih pokrajinah.

Gorjače in prače so se izkazale kot povsem neprimerno orožje za zopetno uveljavljanje sile Inkov. Proti puškam, bajonetom in strojnim puškam so nudili Indijanci žalostno obrambo. Število belih ljudi, ubitih od vstašev, Sucre Cochabamba in Potosi, kjer je izbruhnila vstaja pred več dnevi, so še vedno najmočnejša središča vstaje.

Vso krivdo radi teh zadreg se pripisuje komunističnim agitatorjem in vlada pravi, da so po zadnjem neuspešnem poskusu, da se strmoglavi vlado, ti agitatorji pozivljali Indijance, naj uveljavijo zopet izgubljeno slavo cesarstva Inkov.

SACCO NE STRADA VEČ

Sacco je prekinil svoje prostovoljno stradanje, ko so mu zapretili z umetnim prehranjanjem. — Žena in Vanzetti sta ga pohvalila, ko je zavžil juho.

BOSTON, Mass., 16. avgusta. — Vspricho vseh priprav za umetno prehranjenje in posvarjen, da bo prisiljen zavžiti živila, je prekinil Nicola Sacco svojo stradalno stavko ter zavžil dve časi vroče močne juhe. Zaključil je svojo stavko na trideseti dan, torej en dan manj kot je trajal njegov post pred štirimi leti v Dedham ječi.

— Ali si zadovoljna, Rosa? — je vprašal Sacco svojo ženo, ko je dvignil k ustom čašo z juho.

— Dobro veš, da sem te vedno

prošila, da jej, — je odvrnila Mrs. Sacco.

Navzoč je bil tudi Vanzetti, ki je pohvalil svojega tovariša. Novi glavni zagovornik Saccia in Vanzettija, Arthur Hill, je dovršil vse listine, ki so potrebne za današnji sestanek višjega sodišča.

Na današnjem sestanku višjega sodišča bo zastopal državo generalni pravdnik Arthur Reading.

Spopad na Balkanu.

DUNAJ, Avstrija, 16. avgusta. Poročila iz Beograda pravijo, da je prišlo v Skadru do spopada med albanskimi vojski ter italijanskimi vojaškimi inštruktorji, tekoma katerega je bilo na obeh straneh več mrtvih in ranjenih.

Italija je dobila od velesil mandat nad Albanijo, "da skrbijo za vzdržanje miru" in oni deželi. Izza preteklega leta, ko je bila uveljavljena pogodba med Albanijo in Italijo, je vladalo napeto razmerje med Jugoslavijo in Italijo.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PROHIBICIJA IN CALIFORNIJA

Letošnja letina californijskega grozdja bo osem procentov obilnejša kot je bila lanska. In lani je bila dvajset procentov večja kot leta 1925.

Izza časa, ko je bila uveljavljena prohibicijska postava, je začelo grozdje čudovito uspevati o tej prelepi deželi. Pa naj ga je še toliko, vedno ga je premalo.

Povpraševanje po njem je vedno večje kot so zaloge.

Nepoučen človek bi morda domneval, da so dobili Amerikanci kar preko moči neznanski tek do rožin, jeličev in do nefermentiranega grozdnega soka. Pa ni tako. Vsi vemo, da ni tako.

Californijski vinogradniki pa še vedno niso zadovoljni.

Svoje glavne odjemalce imajo po vzhodnih mestih. V vzhodna mesta oziroma v vzhodne države pošljejo nad šestdeset odstotkov svojega produkta. In še več grozdja bi lahko razpečali na Vzhodu, če bi ne bile železniške pristojbine tako salamensko drage.

Meddržavna trgovska komisija je preštudirala njihove prošnje in pritožbe ter naročila železniškim upravam, naj voznino znatno znižajo.

Californija je leta 1922 glasovala za nasilno izvedenje določb osemnajstega amandmanta in Volsteadove postave.

Farmerji so začeli izpreminjati njive v vinograde, na vsakem količjak pripravnem prostoru so zasadili vinsko trto, vsak tretji človek v Californiji je vinogradnik.

Leta 1926 se je vršilo v Californiji značilno glasovanje. Odločiti je bilo treba, če naj vstane državna prohibicijska postava, ali naj se jo vrže med staro šaro.

In narod Californije je skoro kot en mož odločil: — državna prohibicijska postava more ostati.

In kako tudi ne! Prohibicija nudi vendar Californiji največji vir dohodkov.

AMERIŠKI FARMAR

Pretežni večini ameriških farmerjev ni z rožicami postlano.

Mučijo se od jutra do večera, za pridelek pa komaj toliko dobe, da imajo za najnujnejše življenske potrebe.

Vlado prosijo podpore, toda vlada se ne zgane. Pač, zadnjič se je nekoliko zganila.

Poljedelski tajnik Jardine je priskočil farmerjem na pomoč.

Seveda ne z denarjem, kajti denar je drag, — pač pa z dobrim svetom, — dobri sveti so namreč poceni.

Njegov nasvet se glasi: — Zvišajte cene in skušajte dobiti kolikor mogoče dosti za svoje produkte. Obogatite se na stroške tistih, ki niso farmerji.

Svet je dober, toda gorje farmerju, ko bo prišel v mesto kako stvar kupovat.

ŠTRAJK V POLJIH MEHKEGA PREMOMA

Poletje je, in javnost je skoro pozabila, da štrajka v poljih mehkega premoga dvestotisoč premogarjev.

Toda začelo so prihajati poročila o nemirih v Ohio in Pennsylvaniji, o spopadih med štrajkarji in stražniki itd. To je zopet vzbudilo pozornost.

Nekateri baroni hočejo po vsej sili zlomiti štiri mesece trajajoči štrajk in prisiliti majnarje, da bi delali za dosti manjšo plačo kot pred 1. aprilom.

Posledica te sile ne bo povratek na delo, pač pa vojno stanje v marsikaterem okraju mehkega premoga.

Zaenkrat ni še nobenega upanja za uravnavo.

Samo v Illinoisu je 90,000 majnarjev, ki so že brez vsakih sredstev. Vlada bi lahko odpomogla temu brezupnemu položaju.

Toda v takem slučaju je vladi najbolj priljubljeno sredstvo — preiskava — ki se pa ponavadi vsaka zvočni.

Dopis

Pittsburgh, Pa.

Dne 21. avgusta bo naša naselbina praznovala jubilej tridesetletnega obstoja. Ne moremo se ponasati z velikim bogastvom, niti z velikansko cerkvijo, pač pa zremo na našo naselbino v sredi prostorne Pennsylvanije kot na mater, ki nam je bila med tem časom resnična mati in tolažilnica v razočaranih trenutkih. Tu stoji mala cerkev, ki je nudila in še danes vabi k sebi in nudi tolažbo vsem. Tu je šola, ki je vcepila v srca naših malih in tudi že mnogim odraslim prve in najpotrebnejše nauke v valovih življenja. Dosti je sedaj doraslih, ki so prejeli v teh dveh stvareh mnoge in krasne nauke za življenje. Na ta dan pričakujemo, da se bodo vsi ti njeni sedanjci in tudi nekdanji sinovi zopet zbrali krog svoje matere in se s hvaležnim srcem spomnili časov, ko so potrebovali in tudi dobili pomoč, bodisi v cerkvi bodisi v šoli. Naša dolžnost je na ta dan pokloniti se Mariji, kateri smo posvetili našo hišo božjo. Naša dolžnost je tudi spomniti se vseh do brotnikov, ki so nam gmotno pomagali in nas vseh veže čut hvaležnosti napram duhovnom, ki so se žrtvovali duševno in gmotno, ter nas skozi trideset let vodili po poti resnice.

Kot kratek opis in podatek zgodovine naj bo omenjeno toliko: Prvi pionir naše župnije je bil Slovenec širum Amerike znani pokojni Father Zalokar. On je leta 1897 prvi odslužil slovesno sv. mašo v naši cerkvi. Nato je župni koval leto dni Father John Bezeljak, ki je bil napoten sem od Mr. Frank Sakserja. Mr. Sakser sam je položil svoj dar na naš novi oltar v znesku \$10.00. Za Father Bezeljakom je prišel med nas Father John Kranjec, ki je pastiral med nami do konca leta 1902, in prve meseca leta 1903 je prišel med nas Rev. John Mertel. On je deloval med nami za celih 21 let. Zidal nam je šolo in kakor mogel pomagal, da bi se ljudstvo držalo vere in medsebojne ljubavi. Onemogel, se je leta 1924 odpovedal in nas pustil v oskrbi povedal in še čilega gospoda Father Skurja. On ni dobil poti posejane z rožicami. Vendar moremo trditi, ako bo složnost med nami, bomo praznovali prihodnji jubilej v novi in za naše potrebe dosti obširni cerkvi.

Rojaki, ne pozabite svoje stare matere cerkvice Marije Vnebovzete dne 21. avgusta in udeležite se slovesne sv. maše ob 10.30 in tudi banketa, ki ga priredi naš farni odbor popoldne ob eni uri v prostorni dvorani Slovenskega Doma na 57. cesti.

Tu se bomo sešli in pokramljali o časih, ki so za nami, kaj bi se moglo ukreniti, da bi čim skoraj prišlo do začetka cilja — postaviti namreč novo cerkev, ki bi bila priča našim potomcem o našem delu in napredku.

Od blizu in oddaleč vabimo v svate vse, kajne in somišljenike. Na svidenje, v nedeljo, dne 21. avgusta!

Poročevalce.

MORALA LEPE PLESALKE

Iz Nizze poročajo, da je došel v Antibes francoski slikar Gabriel Domergue, kjer hoče preživeti letni dopust. Kopal se je v kopalni obliki, ki ne odgovarja strogim predpisom županstva v kraju Antibes. Slučajno poseduje nasproti kopalnice lepo vilo še lepša plesalka Otero. Gospodična Otero, o kateri se govori, da v mladosti ni bila ravno sramežljiva, se je zela slikarjeva kopalna obleka pohujšati in je to tudi naznanilo županstvu.

Nekoga dne sta se pojavila v slikarjevem stanovanju dva stražnika. Slikar ju je pa jako prijazno sprejel, da sta morala občutiti zaradi navedenega prepričanja, da dodati obtožbeno radi žalitve javnih organov. Tako je p. Domergue v Nizzi pred sodiščem. Radi pohujšanja je bil oproščen, radi žalitve pa obsojen na ne preveliko denarno globo. Gospodični Otero se pa zni smejejo.

TAJNSTVEN ZLOČIN

V Pragi vzbujajo veliko senzacijo aretacija drugače dobrodušnega in inteligentnega Slovačka Jana Michalka, ki je študiral protestantovsko teologijo in je bil resen kandidat za profesorja teologije. Sodeloval je tudi pri nekaterih praskih listih. Zadnja leta pa je začel karijero pravega pustolovca. Na Slovaškem se je pred dvema leti seznanil s 35letno čedno Madžarko Margito Voercesmolyjevo, ki je prišla iz Amerike in prinesla sboj več tisoč dolarjev. Michalko sam je zapazil, da ima lepa Margita 50,000 čK gotovine. Začel ji je dvoriti in po malem razlagati svoje velike načrte. Končno ji je svečano izjavil, da jo poroči in naj mu izroči 50,000 češkoslov. kron za nabavo mobilij in drugih stvari. Margita je Michalku denar izročila. Čakala pa je zaman na dan svečane poroke. Michalko je poroko vedno odlašal in pri tem nastopal na zelo rafiniran način. Margita je v svojem razočaranju končno zadevo prijavila državnemu pravdniku, ki je odredil Michalkovo aretacijo, toda temu se je v kritičnem trenutku posrečilo pregovoriti v njega zaljubljenega Margito, da je ustavila kazensko postopanje, a Michalko ji je obljubil, da jo poroči v Pragi. Res. Prišla sta v Prago. Nastanila sta se na stanovanju nekega Michalkovega prijatelja. Dogovorila so se nato o načinu poroke. To naj bi bila prav skromna. Na prijateljevo stanovanje naj pride pastor, ki ju poroči. Tako je bilo dogovorjeno in storjeno. Star pastor je izvršil poročno ceremonijo in Margita je bila vsa vesela, ker je bila prepričana, da je Michalko njen zakoniti mož. Michalko je dobi igral komedijo in končno pregovoril Margito, da sta odpotovala v inozemstvo v smeri proti Parizu. Po večmesnem potovanju se je Michalko sam vrnil v Prago. Margitini sorodniki pa so kmalu postali pozorni in nezaupljivi napram Michalku, ki je začel trditi, da je Margita odpotovala v Ameriko. Končno je za zagneto zadevo izvedela praška policija, ki je Michalka aretirala. Pri prvem zaslišanju je prišel Michalko v tak naspotstva, da je opravičen sum, da je sam umoril Margito in se je tako rešil finančnem oziru. Michalka so pridržali v zaporu.

Delavski zakon

v Angliji je bil sprejet v zgornji zbornici s 86 proti 17 glasovom.

Near-beer prodajajo kot resnično pivo.

WASHINGTON, D. C., 16. avg. Newyorškim pivcem servirajo near-pivo kot pristno in če je dejanski močnejše, mu je enostavno primešan alkohol. Od tega prepričanja je prišel prohibicijski ravatelj Lowman, in z njim vred tudi krajevni prohibicijski vodja dr. Džiran, potem ko sta skozi deset dni preizkušala pivo v New Yorku in okolici.

Kljub temu pa je problem piva še vedno vse prej kot rešen, ker je posebno na zapadu in po osrednjem zapadu nastalo vse polno takozvanih "divjih" pivovaren, ki puste vrati brezalkoholno sladno pijačo, ki dobi nato močan "kik", Za to pivo plačujejo v Chicagu po \$55 do \$60 za sod.

Za Slabe, Izdelane, Bolehne Bolne Može in Žene

Vsak dan v Nuzi Tone izkazuje za dodaten pripomek in graditelj zornice za ljudi, ki so slabši, bolehnost, znanost in imajo stitnosti s žolcem ali s krvjo v rudi prebavnih organov, s težavami pri prebavi, zavihanjem v želodcu ali v črevesju, glavobolom, neredom ledic, napetostjo, nervozno, draženjem, mehurja, z bolečo pokritim žuljem, vrtoglavico, s težko in slabo krvjo, slabim tekom, revmatični boli, in bolečimi, s slabimi in raztrganimi žilci, izdelano energijo ali so na splošno izčrpani in so v brezmočnem stanju. Nuga-Tone povzroča bogato in rdečo kri, jaci živce in utrjuje mezo: odmore ledicam pri njihovem tekmem delovanju, ustavi draženje mehurja, odmore pri zaprtju, svila telo suhim in hiračnim telesom ter da novo življenjsko in energijo mišicam živcem in vitalnim organom. Nuga-Tone se prodaja pod pozitivno garancijo, da postane zadovoljivo ali pa se denar vrne. Pazite na garancijo, ki je na vsakem paketu. Nuga-Tone dobi po vseh lekarnah. Odklonite neprijetno in nezdravilno goro Nuga-Tone. — Adv.

INDIJSKI VODITELJ

Mahatma Gandhi, fotografiran na odru v Bangalore, Indija, tekem Vseindijske konference.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Praški tehniki v Jugoslaviji.

Te dni prispe v Beograd večja skupina starejših slušatejev praške visoke šole, ki se kot strojni tehniki zanimajo zlasti za razvoj jug. industrije. V Beogradu so gosti Ferijalnega saveza. V družbi jug. tehnikov obiščejo Vlakovicovo tovarno aeroplanov, aerodrom se bo prihodnji mesec vrnil v svojo domovino, kjer bo izvrševal zdravniško prakso. Prijetno je iznenaden nad lepoto jug. Jadrana, zlasti mu ugaja stari Trogir s svojimi divnimi spomeniki.

Ogledajo si tudi mnoge in druge znamenitosti. V Jugoslaviji ostanejo mesec dni ter obiščejo tudi Sarajevo, Zagreb, Ljubljano in druge industrijske centre. Na učno ekskurzijo vodi profesor praške tehnične visoke šole.

Nemški učenjak na potovanju po Jugoslaviji.

Društvo Deutscher Wirtschaftsverband fuer den Balkan und den Orient" v Dresdenu poroča, da se nahaja dr. Valter Hoffmann, ki je profesor v Freiburgu na Saksonskem, na studijskem potovanju po Balkanu. Kot prvo državo poseti Jugoslavijo, kjer namerava stopiti v stike z znanstvenimi krogi v svrhu, da bi se dogovorili glede predavanj posameznih odličnih profesorjev iz Nemčije v Jugoslaviji in obratno.

Profesor dr. V. Hoffmann, ki je na glasu kot odlični narodno-gospodarski strokovnjak in veščak v državnozanstvu, je prispel v Ljubljano.

VI. Lunaček umrl.

1. avgusta je umrl eden najznamenitejših zagrebških novinarjev in intelektualcev, književnik in kritik VI. Lunaček. Rojen je bil 13. januarja 1873 v Vinkovcih. Gimnazijo je študiral v Vinkovcih in v Zagrebu v starem plemiškem konviktu, katerega se je vselej rad spominjal. Najprej je študiral medicino, potem pa se je posvetil pravnim študijem. Študiral je tudi umetnost, vendar pa se je posvetil v prvi vrsti novinarstvu, ki mu je bil tudi glavni poklic. Sodeloval je dolgo vrsto let pri bivšem "Agrarier Tagblattu", zadnja leta pa pri "Obzoru".

Eksotičen gost v Dalmaciji.

V Splitu se mudi te dni mladi Chite Shen iz Pekinga, sin bivšega kitajskega guvernerja. Preživel bo poletje na dalmatinski rivijeri kot gost rodbine Dekaris iz Trogira. Chite Shen je absolvent dunajske medicinske fakultete ter bo prihodnji mesec vrnil v svojo domovino, kjer bo izvrševal zdravniško prakso. Prijetno je iznenaden nad lepoto jug. Jadrana, zlasti mu ugaja stari Trogir s svojimi divnimi spomeniki.

Nagovoril sestro, da mu zažge hišo.

V Novi Gradiški je žandarmerija aretirala seljaka Dušana Vukadinovića iz Trnove, ker je nagovoril svojo sestro Baro, da zažge njegovo hišo, ki je bila zavarovana za 90,000 Din. Tudi njegova sestra je bila aretirana.

Napad razbojnikov na občino.

Te dni je občinska hiša v Suhli Reki kraj Prizrema doživela nenavaden poset. Priklatlila se je tolpa razbojnikov in vdrla skozi okna v pisarno, kjer je župan Abdul Jusuf pri luči reševal akte. Razbojniki so županu zadali več ran, nakar so se zopet izgubili v noč.

Zagoneten umor v Zagrebu.

V Zagrebu so našli ob cesti, ki vodi v Bukovac starejšega moškega v mlaki krvi. Komisija je ugotovila, da ima mrtvec razparan trebuh, v desnici pa je držal oster nož. Zemlja je bila naokoli vsa oškropljena s krvjo. Nož pa je držal v roki tako, da je opravičena domneva, da je neznanec postal žrtev zavratnega umora. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, kjer bo šele obdukcija ugotovila ali je bil izvršen umor ali pa samomor.

Mož s kroglo v glavi.

Natakar Majersić na Sušaku ki se je pred kratkim ustrelil v kavarni in je ves ta čas s kroglo v glavi veselo prepeval v bolnici, je te dni prvič omedlel. Zdravniki sodijo, da nastopila infekcija možganov in da bo najkrajšem času nastopila smrt. Kroglice, ki je obšla v možganih mu operativnim potom niso mogli odstraniti.

DENARNE POŠILJATVE

IZ DENARNIH VLOG

Stranke, ki pošiljajo redno denar v domovino si prihranijo čas in delo, ako imajo denarne vloge pri nas. Mesto, da bi morali kupiti za vsak nalog na pošti Money Order, nam enostavno naroče da dvignemo denar za pošiljatev iz vloge. Knjižica ostane najbolje spravljena pri nas. Tako vtegnemo nalog prej dobiti in prej izplačati v starem kraju.

Denar je med tem pri nas varno shranjen in se obrestuje po 4%, obresti se pa prično računati s prvim vsakega meseca.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Peter Zgaga

Kot znano, ne vedo mestni ljudje posebno dosti o poljedelstvu. Zgodba o mestni gospodični, ki je domnevala, da rastejo žemlje na drevju, je znana.

Značilna je tudi ta: Elegančna in moderna mati se je podala s svojo šestnajstletno hčerko na počitnice.

Na izprehodu srečata farmerja in ga začneta vpraševati o tem in onem. Stavliali sta mu tako neumna vprašanja, da bi mu kmalu slabo postalo.

— Kaj raste tukaj! — je vprašala hčerka. — To, ki ima belo cvetje!

— To je krompir, — gospodična. — Kaj je pa tisto, ki ima plavkasto cvetje?

— Tudi krompir, gospodična. — Ali je kaj razlike?

— Seveda, — jo je vlekel farmar. — Tisti krompir, ki ima belo cvetje, se mora olupiti, predno se ka da kuhati, krompir, ki ima plavkasto cvetje, se pa lahko v oblikah je.

Moderna mati, ki je hotela biti bolj pametna kot hčerka, jo je preizirljivo pogledala rekoč: — Kaj niti tega nisi vedela?

V Ameriki so raznovrstne družine, dobre in slabe, varčne in zapravljive.

Tudi take so, v katerih se koncem konca razvname naslednji pogovor:

On: — Ali je plačan tedenski obrok za radio?

Ona: — Da, plačan je.

On: — Kaj pa za klavir?

Ona: — Včeraj je bil kolektor tukaj in sem mu dala dva dolarja.

On: — Ali je zavarovalnina plačana?

Ona: — Da, prejšnji teden sem plačala za dva tedna.

On: — Kaj pa denar za stanovanje? Ali ga imaš na strani?

Ona: — Da, imam. Za stanovanje in za gas.

On: — Toraj je za ta teden vse plačano?

Ona: — Da, vse.

On potegne iz žepa denarnico in začne preštevati:

— To je za carfare, to je za hrano, to za mleko, to za cigarete. To je za čevlje, ki sem jih dal potrebu, v desnici pa je držal oster nož. Zemlja je bila naokoli vsa oškropljena s krvjo. Nož pa je držal v roki tako, da je opravičena domneva, da je neznanec postal žrtev zavratnega umora. Truplo so prepeljali v mrtvašnico, kjer bo šele obdukcija ugotovila ali je bil izvršen umor ali pa samomor.

— Veš, kaj dragi, kupiva kar ro... Deset dolarjev dajva na račun, potem pa po par dolarjev na teden...

O, tudi take družine se dobe. Čeh ima zanje krasno oznako. Pravi jim "vesela bida". — Vesela bida — vesela revščina.

Čikaški zdravstveni komisar dr. Herman N. Bundessen je pred par dnevi zapel slavnostno pesem kislemu zelju.

— Kisljo zelje — je rekel — vsebuje vse dragocene življenske tvarine svežega zelja. Vi si niti mislite ne morete, kako je kisljo zelje zdravju koristno. Ne glede na to da je poceni, je tudi izborno zdravilo za želodec. Sok kislega zelja je največji pripomoček k zdravju.

Zdravstveni komisar že ve, kaj govori. Toda dostaviti bi moral: — Posebno je dobro kisljo zelje, če se v njem kaj od prašiča kuha...

Žena se je vrnila iz trgovine. Ko je razložila pakete po mizi, se je prijel za glavo.

— Oh, koliko stvari sem se pozabila. V trgovini mi ni prišlo na misel. Še le sedaj vem, koliko sem pozabila.

Mož jo je zaničljivo pogledal rekoč:

— Saj pravim, to ste ženske. Prav nič ne mislite. Če pa kaj mislite, ni tisto, kar mislite, vredno počenega groza.

— Oh neprestano sem mislila nate, — mu je rekla sladka ženica.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. KAVALIJEV:

PEŠO V PRESTOLICI

Naš Pešo Drenkalov je šel dva- me je, kdo sem, odkod sem in po krat brezplačno v prestolnico. Pr- vič je šel Pešo zaradi tega, ker ga je ugriznil stekel pes v levo nogo. Drugo njegovo potovanje v pre- stolnico pa ni bilo zaradi steklega psa, vendar pa je bilo v zvezi z njegovim prvim potovanjem. Vrnil se je naš Pešo iz Sofije z lu! — Saj res, pravi, vi imate tam voza, ni šel domov, da bi pozdravil starega komito, hadži Ivan ga zo- ženo in otroke, temveč je odšel naj- prej v krčmo deda hadžija Ivana. Pešo se je vsedel ter jedel in pil. Prišel je k njemu tudi ded hadži Ivan in ga potegnil za rokav: — Govori, Pešo, če veš kaj! Ko te gledam, odkar si se vrnil, komaj čakam, da čujem, kaj je novega. — Kaj naj pričnem, ded? Glava mi je do vrha polna samih novic kakor panj s čebelami. Ako bi videl svet in se peljal po železnici, pravo mravljišče! Ne morem razumeti, kaj kam hiti ta svet in tudi vprašati ni- sem smel, ker sem se bal, da me ne bi smatrali za neolikanega. Svo- ču me je nekdo vprašal: — "Odkod prihaja vaša milost?" — "Iz prestolnice," sem mu odgo- voril. — "Po kakšnih opravkih?" — "Zaradi trgovine!" — "Ali potujete večkrat zaradi tr- govine?" — "Zelo pogosto." — Toda, ded, ako bi me ne po- padel oni stekli pes, moja noga ne bi stopila v prestolnico. — A kako je tam, je vprašal ded Ivan, — veliko mesto, a? Lepota. Ali si se nagledal. Kaj delajo mini- stri? — Kaj naj bi pač delali? Ni- majo mnogo dela, žita ne žanjejo, samo v avtomobilih se vozijo. Ko sem stopil s kolodvoru, sem šel po- lagoma v mesto. Kar naenkrat za- čujem: rrrrrr! — in neki avtomo- bil se ustavi pred menoj. V avtomo- bilu je sedel gospod z očali, — "Pojdi, Pešo! Sedi, da te po- peljem, — brezplačno!" — Sedel sem v avtomobil in ga vprašal, kdo je. — "Minister." — Ej, čudo! A odkod je vedel za tvoje ime? — Tudi jaz sem se čudil, odkod ve za moje ime. A ko sem sedel na sedež, mehko, mehko, — naj ti go- spo Bog da, da bi se na svoja stara leta kdaj vozil v takem. — Amen, daj Bog. Toda povej mi kaj o carju, ali si ga videl? — Seveda sem ga videl. Hodi med ljudstvom in se kaže vsem. Ko me je zagledal še od daleč, se je takoj obrnil k meni. Vprašal li.

V prvem hipu nisem hotel. Pe- tem pa sta vrata pričela pritiskati, namre in sem odšel v razbojni- koma. Nato se je zgodilo kakor ste čuli. Jaz sem bil tisti, ki je po- tlačil orožniku cunjo v usta. — In denar! — Kakšen denar? Denarja, brat- ci, ni bilo v blagajni. Sirotnaša je naša država. Našli nismo niti sto levov.

Okoli polnoči se je Pešo vrnil domov k ženi in otrokom. — Toda drugrega dne sta dva oro- žnika potrkala na njegova vrata. Prišla je Pešica. — Ali tu stanuje Pešo? — Tu je. Kaj bi radi? — Odpeljali ga bomo v Sofijo. Oropal je tam neko banko in se- daj ga išče policija. Pripeljati ga moramo živega ali mrtvega.

Nesrečnemu Pešu, ko se je čez teden dni vrnil iz prestolice, bi ni- ti s klesanci več ne mogel izvleči kake novice iz ust. — Nočem, sinko, verjamem. Za- kam hiti ta svet in tudi vprašati ni- sem smel, ker sem se bal, da me ne bi smatrali za neolikanega. Svo- ču me je nekdo vprašal: — "Odkod prihaja vaša milost?" — "Iz prestolnice," sem mu odgo- voril. — "Po kakšnih opravkih?" — "Zaradi trgovine!" — "Ali potujete večkrat zaradi tr- govine?" — "Zelo pogosto." — Toda, ded, ako bi me ne po- padel oni stekli pes, moja noga ne bi stopila v prestolnico. — A kako je tam, je vprašal ded Ivan, — veliko mesto, a? Lepota. Ali si se nagledal. Kaj delajo mini- stri? — Kaj naj bi pač delali? Ni- majo mnogo dela, žita ne žanjejo, samo v avtomobilih se vozijo. Ko sem stopil s kolodvoru, sem šel po- lagoma v mesto. Kar naenkrat za- čujem: rrrrrr! — in neki avtomo- bil se ustavi pred menoj. V avtomo- bilu je sedel gospod z očali, — "Pojdi, Pešo! Sedi, da te po- peljem, — brezplačno!" — Sedel sem v avtomobil in ga vprašal, kdo je. — "Minister." — Ej, čudo! A odkod je vedel za tvoje ime? — Tudi jaz sem se čudil, odkod ve za moje ime. A ko sem sedel na sedež, mehko, mehko, — naj ti go- spo Bog da, da bi se na svoja stara leta kdaj vozil v takem. — Amen, daj Bog. Toda povej mi kaj o carju, ali si ga videl? — Seveda sem ga videl. Hodi med ljudstvom in se kaže vsem. Ko me je zagledal še od daleč, se je takoj obrnil k meni. Vprašal li.

VISOKA DAMA V ŠTEVILKAH

Bivša dvorna dama ruskega car- ja grofica Lambsdormova je bila za mladih let vesela, življenja pol- na žena, vendar pa nekam čuda- škinih nagibov. Tako je n. pr. na- tačno zapisovala razna svoje de- janja in si pripravila za stara leta obsežno statistiko. Najbolj intimnih števil sicer ni objavila, vendar pa so tudi objavljeni podatki dovolj zanimivi, saj take statistike ne do- biš zlahka.

Preden se je grofica Lambsdor- fova poročila, je dala 18 snubcem koš, šele 19. je vzela. Pred poroko je obiskala 225 plesov, po poroki pa 375. Kot omoženi ženi ji je dvo- rilo 272 častilcev. Izmed njih je 150 mislilo povsem resno, ker so jo nagovarjali, da naj se razporeči in ž njimi omoži. Stala je tedaj do- kaj pogosto pred težko izbiro, ven- dar pa je bila kas vsem skušnjam, vsaj v kolikor je šlo za raz- poroko. Sto častilcev je pretilo, da bodo zavoljo njenega trdega srca storili samomor. V tej obilni zbir- ki moških so prijali lepi grofici samo trije kot prijetni družabni- ki in zares inteligentni možje.

Zanimiva je tudi plesna statisti- ka. V vsem svojem življenju je plesala 29340 "contredans", 4500 valčkov in 600 polk, pri čemer je izmenjala 1700 plesalcev. Izmed teh jih je zabeležila 1200 kot "ro- jene bedake", samo 300 jih je bilo dolgočasnih, kar je že višja stop- nja, pot k boljsemu. Zgolj 23 part- nerjev je označenih v groficihni statistiki za elegantne in duhovi- te. Sama je izračunila, da je pre- valila na parketu 20.000 km.

Za petrograjsko visoko družbo družbo pa njene številke niso nič preveč laskave.

Pozor, čitatelji!

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za prihodnje leto se že pridno stavi. Letos bo vseboval več izbornih razprav, tikačih se živ- ljenja našega naroda v Združenih državah, več originalnih stvari tu- kajšnjih in starokrajskih pisate- ljev, važne informativne članke, krasne slike itd. Če ima slučajno kdo kak prispevek, (bodisi opis naselbine ali kaj podobnega) ki bi ga hotel imeti v Koledarju, naj ga nam pošlje. Slike vrneemo nepo- škodovane. Čas je do konca avgu- sta. Uredništvo.

BOLEČE NOGE OZDRAVLJENE
ODPETE NOGE, TVORI, NAEK- KLE ŽILE, GOLŠA, IZPUŠČAJI se vam odpravijo dolim delati. Piliče po brezplačno knji- žico: "Kako ozdraviti svoje boleče noge doma." — Opišite stanja- nje: A. C. LIEPE PHARMACY 1441 Green Bay Ave., Milwaukee, Wis.

Smrt Nikolaja Nikolajeviča

V Parizu je čisto na tistem pre- minul ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič, bivši generalissimus ruske vojske v svetovni vojni.

Nikolaj Nikolajevič je spadal med ožje sorodstvo carske dinasti- je Romanovih. Rodil se je l. 1856. v Petrogradu, kjer je študiral, voj- no akademijo Na glas je prišel pr- vič v rusko-turški vojni pred pet- desetimi leti, v letih 1877. do 1878. S svojo hrabrostjo si je priboril celo vrsto domačih in tujih odli- kovanj; bil je vojak od glave do pete.

V politično življenje je posegel pokojnik za ruske revolucije leta 1905. Razmere so ga tedaj napra- vile za tajnega, toda vrlo zanesli- vega svetovalca ruskega carja Ni- kolaja II. Nikolaj Nikolajevič je vplival na suverena v smislu, da je treba revolucijonarno gibanje za- tretiti in ga vdušiti s silo. Dosegel je začasen uspeh in se ni nadejal, da bo revolucija dvanajst let pozneje razdejala navidez sigurno stavbo carizma in njegovih svetnikov.

Že za balkanske vojne je poka- zal Nikolaj Nikolajevič na čigavi strani so njegove simpatije. Nasto- pal je očitno proti politiki avstro- ogrske monarhije, za Srbijo in za Slovanstvo vobče. Ko je izbruhnil svetovni požar, je bilo mesto zanj že pripravljeno. Poverjeno mu je bilo vodstvo ruske armade. Vsi us- pehi ruske vojske, ki se je kot mo- gočen valjar valila proti avstrijs- kemu in nemškemu ozemlju, so bili v bistvu uspehi njega in nje- govega generalnega štaba. Avstrijs- ki porazi v Galiciji so bili plod njegovih načrtov; in pred njego- vimimi koncepti je moral bežati celo Hindenburg, ki je bil na Poljskem že dospel do reke Višle. Osvoji- tev Przemysla je bil tikisto uspeh Nikolajeviča.

V drugi polovici svetovne vojne se je nasprotnikom velikega kneza posrečilo odriniti vojskovodjo z vodilnega mesta ruske vojske. Ni- kolaj Nikolajevič je moral v ne- kakšne vrste prognanstvo na Kav- kaz, kjer je bil postavljen za gu- vernerja. Vodil je ofenzivo proti Turkom ter je zavzel Trapezunt, Erzerum in druge važne postojan- ke.

Z izbuhom boljševiške revoluci- je tudi zvezda Nikolaja Nikolajevi- ča začela temneti. Boljševiki so ga ujeli in zaprli na Krimu. Preti- mul je sramoten konec, pred kateri- m pa je zbežal v inozemstvo. Nekaj časa je živel na Nemškem,

potem se je preselil v Francijo. Prvotno se je nastanil v Antibesu, pozneje pa si je izbral za bivališče Pariz.

Monarhistične spletke so skuša- le potegniti velikega in bolehnega kneza v svoj vrtnice, a Nikolaj Nikolajevič se je previdno držal ob- strani in se ni posebno zanimal za iluzorično rusko krono, ki so mu jo ponujali rojaki v emigraciji. Bil je naziranj, da je oblika ruske vladavine in oseba državnega po- glavarja dežele zadeva ruskega na- roda, ne pa stvar malih krožkov, ki so zupustili domovino. Ljubil je svojo Rusijo do zadnjega diha in je umrl v prepričanju, da bo ru- ski narod našel pot do rešitve in svojega končnega osvobođenja.

Kot človek je bil Nikolaj Niko- lajevč zelo energičen, hladnokrven in pravico ljuben. Ker ni bil pod- kupljiv kakor druge vplivne ose- be na carskem dvoru, so se ga ba- li vsi, ki so se držali v bližini car- ja le s pomočjo intrig dvorne ka- marile. Tem spletkam je moral pod- leči, a stvar se je pozneje izka- žalo, da se je Nikolaj Nikolajevič masčeval nad tistimi, ki so ga sovražili in odstranili.

Potres v Ezbek republiki.

SAMARKAND, Rusija, 15. avg. Dva močna potresna sunka sta stresla ozemlje Ezbek republike. Petnajst oseb je našlo smrt in dvajset jih je bilo ranjenih. Vas Namangan, v bližini meje Afganis- tana, je bila popolnoma poruše- na. Več kot sto hiš je v razvalinah, in prebivalstvo je pobegnulo v go- re.

SLOVENKA

stara 35 do 45 let dobi službo, ali po dogovoru tudi ženitev. Jaz sem 40 let star in imam nekaj premože- nja ter dva otroka 11 oz. 15 let stara. Samici pošljem tudi za vož- njo, seveda ženska z enim ali dvema otrokoma mora pa imeti nekaj premoženja. Pišite na naslov Jack Dolance, 4714 Washington St., Spokane, Wash. (2x 17,18)

RAD BI IZVEDEL kje se nahaja moj brat MATIJA ULJAN, do- ma iz Zabič pri Il. Bistrici. Nje- govo naslov je bil Melstrand, Mich. Prosim rojake, kdo ve zanj, da mi naznani ali pa če sam čita te vrstice, naj se ogla- si svojemu bratu. **Josefu Uljan, Box 25, Kinyua, Pa. (2x 16,17)**

LEPOTA IN MOČ

V kopalšču San Louis Obispo, California, nastopa dr. P. A. Mulli- ken in razkazuje svojo moč. Sedem lepote mu ne more iztrgati verige, katero drži med zobmi.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico, ink.

ODBOR 1927:
Predsednik: FRANK HOTKO 463 E. 32nd Street, New York City
Podpredsednik: JGNACIU MUSIC 540 Grant St., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACINIE 54 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.
Blagajnik: PETER RODE 212 Alpha Place, Glendale, L. I.
Zapiskar: MARTIN CUREL 67 Scholes Street, Brooklyn, N. Y.
Nadzorni Odbor: ANTHONY KOSIRNIK 18121 - 85th Rd., Richmond Hill, L. I.
ANTON CVETKOVICH 1912 Linden Street, Brooklyn, N. Y.
FRANK LUPSHA 431 Morris Avenue, Rockville Center, L. I.
Društvo zbiruje vsako tretjo soboto v svo- jih društvenih prostorih v Beethovna Hall, 5. St. med drugo in tretjo Ave., New York.

Kdor ismed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega ismed odbornikov za na- tančna pojasnila. V naročju se spo- zna kaj to pomeni.

To društvo je sicer najmlajše, to- da najmočnejše bodisi v premoženju ali članstvu. Društvo je v tem krat- kem času svojega obstanka isplača- lo že skoro deset tisoč bolniške in skoro šest tisoč smrtno podpore ter ima v blagajni skoro \$12,000.—

PODJETEN PUSTOLOVEC

Prški listi poročajo o smelih koopekijadah nekega Alojzija Mareka, ki je po raznih krajih Če- škoslovaške izvršil serije sleparij. Marek se je izdal za izdajatelja ilustriranega lista "Svet", zbral je naročnike in naročnino, prire- al lepote konkurence in razpisa- val nagrade v višini do 10000K.— Frejel je na tisoče fotografij, a vsaki fotografiji je bil priložen znesek za prijavnino k lepotni kon- kurenci. Istčasno je objavil, da bo razložil nekaj ilustriranih biografski- leksikon in vabil je župane, občn- ske predstojnike, postajenačelnike, ognjegase in slične osebnosti, da mu pošljejo svoje fotografije ter malenkosten znesek za kritje stro- škov tiska. V malem mestu Habern je Marek spretno in z veliko rekla- mo organiziral veliko razstavo ter pričel prodajati vstopnice. Ko bi imela biti razstava odprta, jo je popihal brez sledu. Mož je sploh pustolovec. Imel je ponarejeno zrelostno spričevalo ter je bil na podlagi tega inkskribiran na praški univerzi. Udejstvoval se je tudi politično in oiganiil skoraj vse stranke. Ko je bila ustanovljena češkoslovaška Narodna cerkev, je bil njen vnet propagator, a nato je zopet vstopil v katoliško vero, pri- čemer je seveda osleparil celo vrsto duhovnikov, katerim se je izdaljal za urednika katoliških listov. Na- to je zopet menjal svoje versko prepričanje in postal pripadnik narodne cerkve. Da mu je to "ne- slo", je samoposebi umevno. Med vojno je bil Marek aprovizacijski častnik ter si je z raznimi goljufi- jami pridobil čedno premoženje. Število njegovih osleparjenih žrtev je veliko, vendar ga večina ni ova- dila sodišču, ker jih je bilo sram, da so mu nasledli.

TRAGEDIJA SLAVNEGA PEVCA

V neki berlinski bolnici je te dni preminul sloviti baritonist Max Garrison, ki je sicer sadanjemu svetu neznan a je pred dvema de- setletjem užival svetovno slavo.

Max Garrison je bil rojen v New Yorku kot sin revnih star- šev. Nekaj časa se je učil kroja- štva, vendar mu poklic ni prijal. Začutil je v sebi pevske zmožnosti in pričel se je pevsko izobraževati. Neki italijanski profesor petja je odkril v njem pevski talent in pre- govoril je očeta, da je dal sina pev- sko izobraziti. Max je študiral v Berlinu, Drazdanih in Milanu, nje- gova slava je naraščala od leta do leta. Višek njegove kariere je bil angažma na dunajski dvorni operi. Garrison je bil prvi Tonio v "Glu- mačih". Na Dunaju je imel Garri- son nasprotnika v Mahlerju, s katerim je imel nasprotna. Nato se je vrnil Garrison v Berlin, kjer je postal gledališki direktor. Nje- govo gledališče je krasno prosperi- ralo in je slovelo kot najboljšje v Berlinu.

Karjeri je sledila nenavadna propast. Garrisona so zaprli, poro- čnik Schramm, ki mu je bil mecen, ga je ovadil radi krive prisige. Dve ženi sta pričali proti njemu in v kljub temu, da je Garrison do- v

Kip letalca Lindbergha

je pred kratkim dovršil znani bo- stonski kipar Cyrus E. Dallin.

NAZNANILLO IN ZAHVALA.

Naznanilo, da je umrla Mrs. JOHANA ŽAKELJ rojena Martinšek v Claridge, Pa. Pokojna Johana je bolehalo pri- bližno 6 mesecev. Umrla je dne 16. julija ob 6. uri zjutraj. Pokopali smo jo na sv. Barbare pokopališču v Claridge, Pa. 18. julija 1927. Bolehalo je za boleznijo, rak v glavi. Revica je veliko prestala, kar pričajo njeni sosedje, kateri so ji bili v veliko pomoč tekem njene bolezni in ob zadnji uri.

Pokojna Johana je bila rojena v Gornjem Vrhu pri sv. Treh Kra- ljih, okraj Logatec. Stara je bila nekaj čez 48 let.

Tukaj zapušča svojo družino in moža Martina Žakelj. Sinovi so: John 23 let, Rudolf 20 let, Martin 19 let, Anton 17 let, Joseph 13 let. Hčere so: Johana 12 let in Verži 6 let.

Prav lepo se zahvalujemo za o- bilno pomoč v bolezni naše matere in za cvetlice ob njenem grobu.

Posebno hvalo izrekamo Mrs. Mary Klobučar in Johani Salokar in vsem našim sosedom, kateri ste nam v resnici dosti pomagali v teh težkih urah.

Lepa hvala vsem, kateri so da- rovali cvetlice in vence. Vence so darovali: društvo sv. Mihaela, bra- ta John in Anton Martinšek, Joe Hren, William Santner, Alojzija Novak in drugi, katerih imen se ne spominjam. Lepa hvala vsem!

Pokojnica zapušča zgoraj ome- njeno družino, brata Johna v Clar- idge, Pa. in Antona v Milwaukee, Wis. ter eno sestro Marijano Ver- bie v starem kraju v Logatecu.

Lahka naj Ti bo ameriška zem- lja in v miru počivaj za vse večne čase in večna luč naj Ti sveti!

Zalujoci ostali:
Martin Žakelj z družino.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

zadnjega vztrajal in zatrdjeval, da je nedolžen, ga je sodišče obsodilo ne eno leto ječe. Medtem, ko je bil v ječi, so mu umrli roditelji.

Ko je prišel iz zaporu, je nasto- pal znova, toda njegova samozavest je bila uničena. Njegova zvezda je počasi ugaševala in glas o njem je kmalu zamrl. Do danes se ni čulo ničesar o slovitem pevcu in te dni je umrl nekdo oboževani Garrison v bedi in revščini.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavil dr. F. J. KERN

CENA s poštnino SAMO \$3.—

Knjiga vsebuje začetne nauke o izgovarjavi angle- škikh besed; vaje za učence angleščine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ZASTAVE

SVILENE AMERIŠKE, SLOVENSKE IN HRVAŠKE
REGALJE, PREKORAMNICE, TRD. BOJNICE, ZNAKE, UNIFORME ITD
Sigurno 25% ceneje kot drugod.
VICTOR NAVINŠEK,
331 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

POSEBNA PONUDBA NAŠIM ČITATELJEM

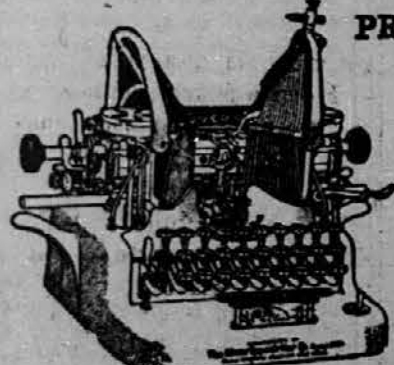
PRENOVLJEN PISALNI STROJ "OLIVER"

Model 9.

\$25.—

S strešico za slovenske črke č, š, ž

\$30.—

OLIVER PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lahko vsak piše. Hitrost pisanja, dobite z vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street, : : New York, N. Y.

COLOMBA

Spisal: Prosper Merimee.

Za Glas Naroda priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

Potem ko je povedala svojima gostoma o poskusu sprave in o nesrečnem izidu tega poskusa, je zahtevala Miss Nevil v svoji razburjenosti, naj se odpelje na vse strani sle. Njen oče je hotel sam zasedati konja, da poišče z voditeljem Orsa. Plašni nemir tujec, je opozoril Colomba na dolžnosti, katere je morala izpolniti kot predstaviteljica hiše. Skušala je smehljati se ter prisilila polkovnika, da je sedel za mizo. Za odsotnost brata si je znana izmisliti na tisoč naravnih pojasnil, katera pa je v naslednjem trenutku zopet sama razrušila. Tudi polkovnik, ki je smatral za svojo dolžnost, da kot moški kuša pomiriti ženske, je prišel na dan z vsakovrstnimi pojasnili.

— Stavim kaj, — je rekel, — da je zadel della Rebbia na poti na divjačino. Nemogoče mu je bilo najbrž ustavljati se skušnjavi in videli bomo, kako se bo vrnil s polno lovsko torbo.

— Seveda, — je dostavil, — čula sva na poti štiri strele. Dva teh sta bila močnejša kot ostala dva in že spotoma sem rekel svoji hčerki: — Stavim, da mora biti della Rebbia tukaj v bližini, kajti le moja puška zna delati tak kraval.

Colomba je prebledela in Miss Lidija, ki jo je pozorno motrila, je ugledala podoben strahove, katere so vzbudila v njej domnevanja polkovnika.

Po molku, ki je trajal več minut, se je Colomba zopet v toliko zbrala, da je mogla govoriti in informirala se je, če je bilo čuti oba močnejša strela pred ostalima ali pozneje. Niti polkovnik niti njegova hčerka in tudi ne vodnik pa niso pazili na to važno okolščino. Ko se ni krog ene ure vrnil še noben razposlanih slov, je zbrala Colomba ves svoj pogon ter prisilila svoja gosta, da sta sedla k obedu. Z izjemo polkovnika pa ni bil nikdo v stanu zavzeti grizljajev. Pri najmanjšem šumu, katerega je bilo čuti iz smeri trga, je odhitela Colomba k oknu ter se vrnila nato žalostna k mizi. Še bolj žalostno pa je bilo videti, kako si je prizadevala zabavati svoja gosta. Ta zabava pa je bila vedno prekinjena od dolgih odmorov molka.

Naenkrat pa je bilo čuti udarce konjskih kopit

— To mora biti moj brat, — je vzkliknila Colomba, ki je skočila pokonec ter odhitela k oknu. Ko pa je zapazila le malo čilino, ki je sedela na konju Orsa, je presunljivo zakričala ter rekla:

— Moj brat je mrtev!

Polkovniku je omahnil iz roke kozarec, Miss Nevil je istotako zakričala in vsi so odhiteli proti hišnim vratom. Še predno pa je mogla čilina skočiti s konja, jo je dvignila Colomba iz sedla ter jo prisnila k sebi.

Dete je razumelo strašno vprašanje v njenih temnih očeh in prva beseda, katero je izgovorila, se je glasila:

— On živi!

Colomba je popustila svoj krčeviti objem in čilina se je spustila, kot mala mačica, hitro na tla.

— In ostala dva? — je vprašala Colomba s hripavim glasom. Čilina je napravil s palcem in kazalcem znamenje križa. V trenutku se je izpremenila smrtina bledica na obrazu Colombe v plamtečo rdečico. Zmagosloven pogled je vrgla na hišo Barreinijev, na kar se je obrnila smehljaje proti svojima gostoma:

— Očidno noter, da izpijem kavo!

Mala kandidatka je morala na dolgo in široko pripovedovati. Iz njenega narečja je morala Colomba prevesti vse povedano v čisto italijansko in Miss Nevil je prevedla vse to zopet v angleščino, da je razumel celo stvar tudi polkovnik, ki je med pripovedovanjem večkrat pošteno zaklel.

Colomba pa je poslušala z veliko hladnostjo ter je vrtila svojo servijeto tako med prsti kot da jo hoče raztrgati. Parkrat je prekinila dekle, da si pustijo ponoviti, kako je rekel Brandolaccio, da rana ni nevarna in je videl že dosti bolj nevarnih. Čilina je pripovedovala, kako je Orso nujno zahteval papir za pisanje in da je pustil naprositi svojo sestro, naj prosijo neko damo, ki se bo mogoče nahajala v njegovi hiši, naj ne odide preje, dokler ne bo dobila pisma od njega.

— To, — je dostavila dekle, — je bila njegova glavna skrb. Bila sem že na poti, ko je še enkrat zaklical za menoj, da nikakor ne smem pozabiti tega naročila. Bilo je že tretje, ko mi ga je dal.

Ko je čula Colomba o tej nujni skrbi svojega brata, je obšnil smehljaj njene poteze in krepko je stisnila roko solzeči se Angležinji, kateri ni bilo treba prevzeti tega zadnjega dela poročila.

— Kaj ne, draga prijateljica, ostali boste pri meni ter nama pomagali, — je rekla ter nežno objela Miss Nevil.

Človek, ki bi jo nato opazoval, bi se težko odločil, kakšni občutki so prevladovali v njej: skrb za brata radi njegove rane ali veselje nad smrtjo njegovih sovražnikov. Bila je neprestano zaposlena. Sedaj je nalivala polkovniku kavo, sedaj delila platno Miss Nevil in čilini, katerima je kazala, kako je treba povezo navijati. Vsaj dvajsetkrat se je informirala pri čilini, če mora Orso dosti trpeti vsled rane in tekem dela se je neprestano preklinjala, da opozori polkovnika s prav posebnim povdromom:

— Dva proti enemu!... Dva tako spretna in krepka mlada človeka in on sam in k temu še ranjen!... Le z eno roko in uničil je oba!...

Miss Lidija ni skoro ničesar napravila ter niti vedela ničesar povedati.

Njen oče je vprašal, zakaj se ne prijavijo slučajna krajevna policija. Nato je zopet govoril o preiskavi potom "coronerja" ter o številnih drugih stvareh, ki ho na Korziki popolnoma nepoznane. Konec no pa je hotel vedeti, če je posestvo tega dobrega gospoda Brandolaccia, ki je prihitel ranjenemu na pomoč ter ga sprejel k sebi, zelo oddaljeno od Pietranere in če bi on sam ne mogel iti tja, da obišče prijatelja.

Colomba je odgovorila na vsa ta vprašanja s svojim običajnim mirom. — Da je Orso v gozdu, kjer mu streže banditi, da bi bilo skrajno nevarno zanj priti na izpregled, predno bi se ne prepričal o ugodnem mišljenju prefekta in sodnikov.

— Predvsem, gospod polkovnik, — je rekla Colomba, — zapomnite si, da ste slišali štiri strele in da je, kot ste mi rekli, Orso oddal zadnja dva.

Bilo je že tekom popoldneva, ko so videli priti v Pietranera žalni sprevod. Odvetniku Barreiniju so prinesli njegova dva mrtva sinova. Vsak obeh mrtvih je bil položen preko hrbta mule, katero je vodil en kmet.

(Dalje prihodnjik.)

ANGLEŠKI PRESTOLONASLEDNIK V KANADI

Slika je bila vzeta v Quebecu, Kanada, ter nam kaže z leve na desno: waleškega princa, gostiteljico Mrs. Frank McKenna in angleškega princa Georga.

Psihatri kot sodni izvedenci.

Sodišče se mora dostikrat posluževati za razne stroke izvedencev, med temi zlasti zdravnikov. Umevno je, da so oni po svojem strokovnem znanju usposobljeni, polati sodniku vsa potrebna pojasnila za pravilno presojo in pravično sodbo. Tako se zaslужajo zdravniki o ranitvah, poškodbah, posilstvu, po-bojih, ubojih itd. Tudi psihijatri se večkrat kličejo v izvedence, v civilnopravnih zadevah, n. pr. glede skrbstva, potem če se izpolnjujejo pogodbe, nakupi, testamenti, je-li bil dotičnik pri njih sklepanju pri zdravi pameti, in v kazensko-pravnih zadevah, kadar pri kakem zločinu nastopi dvom o njegovem normalnem duševnem stanju.

Dočim pa o zdravnikih glede njih izvajanj v obče ni nobenih prigorvarjanj, se zlasti o psihijatrih dostikrat čujejo razne neprijazne sodbe. Potrebno in primerno se mi zdi, da se o teh nekoliko pogovorimo.

Ni še dolgo, kar je neki dnevnik prinesel obširen članek, ki je hotel smešiti in uničevati delo sodnika in izvedenca zdravnika.

Tam je pisec članka pisal: (ker je bil neki ubijalec izpoznan za umobolnega) doslovno: "Roparski umor... zadostuje za vrh. Zaslužena je pošteno. Toda ta nekateri mož se zelo vara. Ne pozna namreč modernih "človekoljubnih" teorij ter visoke stopnje moderne psihijatrije... Moderni juristi morajo biti humani... Posebno se mora priznati, da se ne bi obrodilo kakšnega — "duševnolubnega", makar pokolje bataljon zdravih ljudi. On je bolnik in ima kot takšen pravico do življenja in do klane zdravih ljudi. Po zatrdilo najmodernejših učenjakov je vsak človek kolikor toliko abnormalen, razlike pa posebno, zato se ga mora poslati v bolnico in blaznice in le po z njim ravnati..." Po raznih izpadih na juriste nadaljuje: "Prešel bo v roke še hujših učenjakov — medicinarjev... najbolje bo o-pravil, če mu je kakšen praprastrie malo telesno, še bolje pa duševno klecil. To kleejanje mu bo neprecenljive vrednosti... Vseka-kolikor toliko abnormalen, razlike pa posebno, zato se ga mora poslati v bolnico in blaznice in le po z njim ravnati..." Po raznih izpadih na juriste nadaljuje: "Prešel bo v roke še hujših učenjakov — medicinarjev... najbolje bo o-pravil, če mu je kakšen praprastrie malo telesno, še bolje pa duševno klecil. To kleejanje mu bo neprecenljive vrednosti... Vseka-kolikor toliko abnormalen, razlike pa posebno, zato se ga mora poslati v bolnico in blaznice in le po z njim ravnati..."

Pred vsem pa je treba biti na jasnem: Zdravnik izvedenec poda samo svoje mnenje, — sodi pa sodnik (ev. porota). — Sodnik ni vezan na oddano mnenje. Pobijata ga lahko državni pravdnik in obtožencev zagovornik, kar se tudi večkrat pripeti, da mu ta ali oni ugovarja ali v podrobnostih ali v celoti. Umevno pa je, da si sodi-šče večnoma osvoji izvedenčevu mnenje. Saj ono bazira na strokovnem znanju ter mora biti vsestransko utemeljeno.

Kako pa izvedenec oddaja svoje mnenje? Izvedenec se običajno da ves sodni akt, da ga natančno prouči. — ako ne, pa mu sodnik pove in pojasnil vse, kar je za njegovo presojo važno in pomembno. Prouči tudi vse izpovedi prič, event. ima še priliko sam, da jih izpraša o okoliščinah, ki so važne za presojo. Poda se mu prilika, da natančno preišče obtožence, ako je slučaj zelo dvomljiv ali zapleten, ima še priliko opetovano preiskave ali

daljšega opazovanja. Po vsem tem temeljitem proučevanju poda obično pismeno svoje mnenje, v katerem mora navesti vse, kar je za presojo važno, mora ves slučaj osvetliti in svoje mnenje znanstveno utemeljiti. — Iz tega je razvidno, da oddaja mnenja nikakor ni lahko ali lahkomiselna, temveč mora biti stvarno dobro podprta. — Dokazati se mora, ali in kaka duševno bolezen obstoja v danem slučaju, dokazati se mora, kateri momenti govorijo za to. Izključiti se mora možnost simulacije. To poslednje ni vse, le lahko stvar in zahteva dostikrat obilga opazovanja in proučevanja. Skratka: psihijater mora oddati natančno in vedno znanstveno utemeljeno presojo. Podati jo more seveda vedno kot strokovnjak in zanj nosi polno odgovornost. Saj je zaprišežen in mora ravnati po svoji vesti. Primeri se lahko, da sočustvuje z obdolžencem in ga pomiluje radi raznih neprilik in nesreč, ki so ga privedle do zločina, ali kljub temu ga izpozna za duševno zdravega, če to izkaže preiskava, — ne "reši" ga — kakor to sumničijo mnogi. Kot dokaz navedem le slučaj: žena je umorila moža pijanca, pri katerem je trpela in imela pravi peklen na zemlji. Sodišče je odredilo preiskavo na duševno stanje, dasi ni bilo podane veliko momentov za to. Izvedenec (jaz in dr. Robida), pa ni sva mogla ugotoviti niti umobolnosti niti patološkega efekta za časa dejanja, proglasiti v odgovornega in ki je torej kazniv za svoja dejanja; saj zakon natančno določa, v kateri smeri se ima razporediti osumljenca, je-li sploh umobolen, je-li bil za vsa dejanja v stanu duševne zmedenosti. — Ako se to zduška, potem so razni drugi defekti, psihopatičnost, duševna manjvrednost itd., le olajševalne okolnosti, ki pa pri umoru ali roparskem uboju (ki se kaznujeta s smrtjo), prideta le toliko v poštev, da se ozira nanje pri predlaganju v pomilostitev.

Pred vsem pa je treba biti na jasnem: Zdravnik izvedenec poda samo svoje mnenje, — sodi pa sodnik (ev. porota). — Sodnik ni vezan na oddano mnenje. Pobijata ga lahko državni pravdnik in obtožencev zagovornik, kar se tudi večkrat pripeti, da mu ta ali oni ugovarja ali v podrobnostih ali v celoti. Umevno pa je, da si sodi-šče večnoma osvoji izvedenčevu mnenje. Saj ono bazira na strokovnem znanju ter mora biti vsestransko utemeljeno.

Kako pa izvedenec oddaja svoje mnenje? Izvedenec se običajno da ves sodni akt, da ga natančno prouči. — ako ne, pa mu sodnik pove in pojasnil vse, kar je za njegovo presojo važno in pomembno. Prouči tudi vse izpovedi prič, event. ima še priliko sam, da jih izpraša o okoliščinah, ki so važne za presojo. Poda se mu prilika, da natančno preišče obtožence, ako je slučaj zelo dvomljiv ali zapleten, ima še priliko opetovano preiskave ali

daljšega opazovanja. Po vsem tem temeljitem proučevanju poda obično pismeno svoje mnenje, v katerem mora navesti vse, kar je za presojo važno, mora ves slučaj osvetliti in svoje mnenje znanstveno utemeljiti. — Iz tega je razvidno, da oddaja mnenja nikakor ni lahko ali lahkomiselna, temveč mora biti stvarno dobro podprta. — Dokazati se mora, ali in kaka duševno bolezen obstoja v danem slučaju, dokazati se mora, kateri momenti govorijo za to. Izključiti se mora možnost simulacije. To poslednje ni vse, le lahko stvar in zahteva dostikrat obilga opazovanja in proučevanja. Skratka: psihijater mora oddati natančno in vedno znanstveno utemeljeno presojo. Podati jo more seveda vedno kot strokovnjak in zanj nosi polno odgovornost. Saj je zaprišežen in mora ravnati po svoji vesti. Primeri se lahko, da sočustvuje z obdolžencem in ga pomiluje radi raznih neprilik in nesreč, ki so ga privedle do zločina, ali kljub temu ga izpozna za duševno zdravega, če to izkaže preiskava, — ne "reši" ga — kakor to sumničijo mnogi. Kot dokaz navedem le slučaj: žena je umorila moža pijanca, pri katerem je trpela in imela pravi peklen na zemlji. Sodišče je odredilo preiskavo na duševno stanje, dasi ni bilo podane veliko momentov za to. Izvedenec (jaz in dr. Robida), pa ni sva mogla ugotoviti niti umobolnosti niti patološkega efekta za časa dejanja, proglasiti v odgovornega in ki je torej kazniv za svoja dejanja; saj zakon natančno določa, v kateri smeri se ima razporediti osumljenca, je-li sploh umobolen, je-li bil za vsa dejanja v stanu duševne zmedenosti. — Ako se to zduška, potem so razni drugi defekti, psihopatičnost, duševna manjvrednost itd., le olajševalne okolnosti, ki pa pri umoru ali roparskem uboju (ki se kaznujeta s smrtjo), prideta le toliko v poštev, da se ozira nanje pri predlaganju v pomilostitev.

Pred vsem pa je treba biti na jasnem: Zdravnik izvedenec poda samo svoje mnenje, — sodi pa sodnik (ev. porota). — Sodnik ni vezan na oddano mnenje. Pobijata ga lahko državni pravdnik in obtožencev zagovornik, kar se tudi večkrat pripeti, da mu ta ali oni ugovarja ali v podrobnostih ali v celoti. Umevno pa je, da si sodi-šče večnoma osvoji izvedenčevu mnenje. Saj ono bazira na strokovnem znanju ter mora biti vsestransko utemeljeno.

Kako pa izvedenec oddaja svoje mnenje? Izvedenec se običajno da ves sodni akt, da ga natančno prouči. — ako ne, pa mu sodnik pove in pojasnil vse, kar je za njegovo presojo važno in pomembno. Prouči tudi vse izpovedi prič, event. ima še priliko sam, da jih izpraša o okoliščinah, ki so važne za presojo. Poda se mu prilika, da natančno preišče obtožence, ako je slučaj zelo dvomljiv ali zapleten, ima še priliko opetovano preiskave ali

daljšega opazovanja. Po vsem tem temeljitem proučevanju poda obično pismeno svoje mnenje, v katerem mora navesti vse, kar je za presojo važno, mora ves slučaj osvetliti in svoje mnenje znanstveno utemeljiti. — Iz tega je razvidno, da oddaja mnenja nikakor ni lahko ali lahkomiselna, temveč mora biti stvarno dobro podprta. — Dokazati se mora, ali in kaka duševno bolezen obstoja v danem slučaju, dokazati se mora, kateri momenti govorijo za to. Izključiti se mora možnost simulacije. To poslednje ni vse, le lahko stvar in zahteva dostikrat obilga opazovanja in proučevanja. Skratka: psihijater mora oddati natančno in vedno znanstveno utemeljeno presojo. Podati jo more seveda vedno kot strokovnjak in zanj nosi polno odgovornost. Saj je zaprišežen in mora ravnati po svoji vesti. Primeri se lahko, da sočustvuje z obdolžencem in ga pomiluje radi raznih neprilik in nesreč, ki so ga privedle do zločina, ali kljub temu ga izpozna za duševno zdravega, če to izkaže preiskava, — ne "reši" ga — kakor to sumničijo mnogi. Kot dokaz navedem le slučaj: žena je umorila moža pijanca, pri katerem je trpela in imela pravi peklen na zemlji. Sodišče je odredilo preiskavo na duševno stanje, dasi ni bilo podane veliko momentov za to. Izvedenec (jaz in dr. Robida), pa ni sva mogla ugotoviti niti umobolnosti niti patološkega efekta za časa dejanja, proglasiti v odgovornega in ki je torej kazniv za svoja dejanja; saj zakon natančno določa, v kateri smeri se ima razporediti osumljenca, je-li sploh umobolen, je-li bil za vsa dejanja v stanu duševne zmedenosti. — Ako se to zduška, potem so razni drugi defekti, psihopatičnost, duševna manjvrednost itd., le olajševalne okolnosti, ki pa pri umoru ali roparskem uboju (ki se kaznujeta s smrtjo), prideta le toliko v poštev, da se ozira nanje pri predlaganju v pomilostitev.

Pred vsem pa je treba biti na jasnem: Zdravnik izvedenec poda samo svoje mnenje, — sodi pa sodnik (ev. porota). — Sodnik ni vezan na oddano mnenje. Pobijata ga lahko državni pravdnik in obtožencev zagovornik, kar se tudi večkrat pripeti, da mu ta ali oni ugovarja ali v podrobnostih ali v celoti. Umevno pa je, da si sodi-šče večnoma osvoji izvedenčevu mnenje. Saj ono bazira na strokovnem znanju ter mora biti vsestransko utemeljeno.

Kako pa izvedenec oddaja svoje mnenje? Izvedenec se običajno da ves sodni akt, da ga natančno prouči. — ako ne, pa mu sodnik pove in pojasnil vse, kar je za njegovo presojo važno in pomembno. Prouči tudi vse izpovedi prič, event. ima še priliko sam, da jih izpraša o okoliščinah, ki so važne za presojo. Poda se mu prilika, da natančno preišče obtožence, ako je slučaj zelo dvomljiv ali zapleten, ima še priliko opetovano preiskave ali

daljšega opazovanja. Po vsem tem temeljitem proučevanju poda obično pismeno svoje mnenje, v katerem mora navesti vse, kar je za presojo važno, mora ves slučaj osvetliti in svoje mnenje znanstveno utemeljiti. — Iz tega je razvidno, da oddaja mnenja nikakor ni lahko ali lahkomiselna, temveč mora biti stvarno dobro podprta. — Dokazati se mora, ali in kaka duševno bolezen obstoja v danem slučaju, dokazati se mora, kateri momenti govorijo za to. Izključiti se mora možnost simulacije. To poslednje ni vse, le lahko stvar in zahteva dostikrat obilga opazovanja in proučevanja. Skratka: psihijater mora oddati natančno in vedno znanstveno utemeljeno presojo. Podati jo more seveda vedno kot strokovnjak in zanj nosi polno odgovornost. Saj je zaprišežen in mora ravnati po svoji vesti. Primeri se lahko, da sočustvuje z obdolžencem in ga pomiluje radi raznih neprilik in nesreč, ki so ga privedle do zločina, ali kljub temu ga izpozna za duševno zdravega, če to izkaže preiskava, — ne "reši" ga — kakor to sumničijo mnogi. Kot dokaz navedem le slučaj: žena je umorila moža pijanca, pri katerem je trpela in imela pravi peklen na zemlji. Sodišče je odredilo preiskavo na duševno stanje, dasi ni bilo podane veliko momentov za to. Izvedenec (jaz in dr. Robida), pa ni sva mogla ugotoviti niti umobolnosti niti patološkega efekta za časa dejanja, proglasiti v odgovornega in ki je torej kazniv za svoja dejanja; saj zakon natančno določa, v kateri smeri se ima razporediti osumljenca, je-li sploh umobolen, je-li bil za vsa dejanja v stanu duševne zmedenosti. — Ako se to zduška, potem so razni drugi defekti, psihopatičnost, duševna manjvrednost itd., le olajševalne okolnosti, ki pa pri umoru ali roparskem uboju (ki se kaznujeta s smrtjo), prideta le toliko v poštev, da se ozira nanje pri predlaganju v pomilostitev.

Vretnje parnikov Shipping News

DOLOČENA ODPLUTJA V AVG. '27

18. avgusta: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Conte Rosso, Napoli, Genova.
20. avgusta: Leviathan, Cherbourg; Ile de France, Havre; Homeric, Cherbourg; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Colombo, Napoli, Genova; Dresden, Cherbourg, Bremen.
23. avgusta: Thuringia, Hamburg.
24. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
25. avgusta: New York, Cherbourg, Hamburg.
26. avgusta: Olympic, Cherbourg.
27. avgusta: Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; France, Havre; Beigneland, Cherbourg; Vesdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam.
30. avgusta: Martha Washington, Trst; Resolute, Cherbourg, Hamburg.
31. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Roma, Napoli, Genova.

DOLOČENA ODPLUTJA V SEPT.

1. septembra: Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
3. septembra: Paris, Havre; Majestic, Cherbourg; Arabic, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Sierra Ventana, Bremen.
4. septembra: Conte Blancamano, Napoli, Genova; Columbus, Cherbourg, Bremen.
6. septembra: Bremen, Cherbourg, Bremen.
7. septembra: Republic, Cherbourg, Bremen; Mauritania, Cherbourg.

8. septembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

9. septembra: President Harding, Cherbourg, Bremen.
10. septembra: Leviathan, Cherbourg; Ile de France, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam.
13. septembra: Reliance, Cherbourg, Hamburg.
14. septembra: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen; Berlin, Cherbourg, Bremen.
15. septembra: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
17. septembra: France, Havre; Olympic, Cherbourg; Lapland, Cherbourg; Dullio, Napoli, Genova.
20. septembra: Presidente Wilson, Trst.
21. septembra: Berengaria, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Conte Rosso, Napoli, Genova.
23. septembra: Westphalia, Hamburg.
24. septembra: Paris, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Beigneland, Cherbourg; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Colombo, Napoli, Genova.
26. septembra: Dresden, Cherbourg, Bremen.
27. septembra: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
28. septembra: MAURETANIA, Cherbourg, SKUP- NI IZLET.
29. septembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
30. septembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: FRANCE 27. avg. — 17. sept. PARIS 3. sept. — 24. sept. Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. Plačilo za slavno francosko kuhinjo. Iredno nizke cene. Zajemite si prostor za prvo vožnjo novega velikanu.

LE DE FRANCE 20. avg.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE 19 State Street — New York

ZAČETNICA DEČJE FRIZURE

UMRLA

V Parizu je umrla te dni slikarica Louisa Abbemova, ki sicer ni oficijelno priznana za začetnico dečje frizure, ki pa ji po vsej pravici gre ta sloves, čeprav je bila več kot 20 let osamljena v boju za kratke lase. Abbemova je bila intima prijateljica znamenite francoske igralka Sare Bernhardove, katero je spremljala na vseh njenih turnejah in slikala v vseh nje-govih kostumih, situacijah in pozah. Ž njo je zahajala v prve pariske salone, kjer je okrog leta 1900. vzbudila izredno pozornost in iz-grajanje, ker se je pojavila z ostrizanimi lasmi. Trudila se je, da bi druge dame krenile za njo, ali takrat se niso bili ugodni časi za tako "revolucionarno" novotarijo. Abbemova, ki je živela zadnje leta v popolni osamelosti, tako rekoč le od spominov na svojo prijateljico "božansko" Saro, je šla v posne-manju moških do skrajnih meja. Še letos je hodila po pariških ulicah v moški obleki in s križem častne legije na prsih. Ž njo je umrla ena izmed uglednih franco-skih sufražetk.

Komunistična propaganda

na Francoskem se ne širi samo med delavstvom, temveč celo med vo-jakstvom. Vlada bo radi tega inter-venirala pri moskovski vladi in je opozorila na nevarnost ukinitve pogodb glede predvojnih ruskih dolgov, ako se ne neha s komuni-stično propagando.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj ku-puje; kdor kaj proda-ja; prav vsakdo prizna-va, da imajo čudovit uspeh -

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

CITATJE TO — SEDA J!

Nad pol stoletja smo do-ganjali, kaj hočejo preko-oceanski potniki glede udobnosti in službe po-zmernih cenah.

Mi vas znamo zadovo-ljiti.

Izborni prostori v dru-gem, kabinskih in tretjem razredu.

WHITE STAR LINE

RED STAR LINE

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.

Naši dobri agenti vam bodo pove-dali. Ali pa vprašajte v našem po-čišnem oddelku: No. 1 B'way, NYC.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"!

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je po-čen o potnih listih, prijavi in dru-gih stvareh. Vred naše dolgoletne izkušnje vam mi samoremo dati najboljše pojasnila in priporočila, vedno le prvostanske bratprijatelje.

Tudi nedržavlani samrejo po-tovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit in Washington, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pro-mojo vsaj en mesec pred odpoto-vanjem in to naravnost v Washing-ton, D. C. na generalnega nasel-niškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne porije permit po pošti, am-pak ga mora iti iskati vsak potilec osebno, bodisi v najbližnji nasel-niški urad ali pa ga dobi v New Yo-ku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svoje lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojece iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-vije bo pripuščeni v tem letu 670 prielencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem "tarife in otroke od 18. do 21. leta in pa na poljedelne delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti sem sene in otroke do 18. le-ta brez da bi bili šteti v kvoto, po-trebno pa je delati promajo v Wash-ington.

Predno podvzamete kakl korak, pišite nam.

FRANK SAKSER

STATE BANK

25 COSTLANDY ST., NEW YORK